

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lovforslaget går ud på at begrænse den gældende adgang til henlæggelser til investeringsfonds med virkning fra og med indkomståret 1983. Begrænsningen foreslås foretaget på to måder. For det første afskæres pengeinstitutter, forsikringselskaber og visse liberale erhverv fra at foretage henlæggelser. For det andet nedsættes 12 års fristen for anvendelsen af de henlagte midler til 4 år for henlæggelser foretaget for indkomståret 1983 og senere indkomstår. Henlæggelser foretaget for tidligere indkomstår følger således de hidtil gældende regler.

Forslaget skal ses i nær sammenhæng med den samtidig foreslåede indførelse af en pristalsregulering af afskrivningsgrundlaget på driftsmidler og bygninger m.v. efter afskrivningsloven. Der henvises til de almindelige bemærkninger til dette forslag.

Investeringsfondsordningen blev i 1957 primært indført som en kompensation for den manglende mulighed for afskrivning på genanskaffelsesprisen.

Efter den gældende ordning gives der undertiden fradrag for henlæggelser til senere investeringer, der ikke altid kan antages at have en sådan betydning for beskæftigelsen eller for udviklingen i erhvervslivets produktivitet og konkurrenceevne, at det står i rimeligt forhold til den skattebesparelse, som henlæggelsen giver den skattepligtige.

Den foreslåede indførelse af en pristalsregulering af afskrivningsgrundlaget medfører en tillempt indførelse af afskrivning på genanskaffelsesprisen.

Disse forhold kunne tale for samtidig at gennemføre en generel begrænsning af virksomheders adgang til skattefri henlæggelse til investeringsfond. Af hensyn til beskæftigelsen og produktionen foreslår regeringen imidlertid kun, at adgangen til investeringsfondshenlæggelser ophæves for pengeinstitutter, forsikringselskaber og visse liberale erhverv, såsom advokater, revisorer og læger.

Efter de gældende regler skal henlæggelse til investeringsfond være anvendt til investeringsfor-

mål inden 12 år efter henlæggelsen. Denne lange frist vil kunne tilskynde skattepligtige til først og fremmest at foretage henlæggelse af skattemæssige grunde. Det skyldes blandt andet, at regnskabspligtige erhvervsdrivende kun skal binde 50 pct. af den fradragsberettigede henlæggelse i et pengeinstitut. Skattepligtige med en marginalbeskatning på over 50 pct. kan således opnå en direkte forbedring af likviditeten ved at foretage investeringsfondshenlæggelse.

Ved den foreslåede nedsættelse af den maksimale henlæggelsesfrist til 4 år må denne begrundelse for investeringsfondshenlæggelse blive begrænset. Forslaget må endvidere antages at ville medføre en vis forøgelse af investeringshastigheden.

Forslaget vil medføre en vis meradministration.

Den foreslåede begrænsning i adgangen til investeringsfondshenlæggelse vil umiddelbart forøge de berørte virksomheders skattepligtige indkomst i 1983 og dermed medføre et merprovenu af indkomstkatten for stat og kommune. Det må imidlertid antages, at virksomhederne som erstatning for de manglende henlæggelsesmuligheder vil søge at nedbringe indkomsten på anden måde, f.eks. gennem forøgede afskrivninger.

Med uændret lovgivning skønnes det, at de erhvervsdrivende personer og selskaber, der efter forslaget afskæres fra at henlægge til investeringsfonds, ville have henlagt og opnået fradrag for ca. 1,4 mia. kr. for 1983. Forslaget medfører derfor en umiddelbar forøgelse af de pågældendes skattepligtige indkomster med et tilsvarende beløb. Imidlertid mangler man erfaringer for de erhvervsdrivendes reaktioner; men hvis man antager, at de beskærne henlæggelsesmuligheder for halvdelens vedkommende erstattes af fremskyndede saldoafskrivninger, kan det anslås, at forslaget vil medføre et merprovenu for 1983 på ca. 300 mill. kr. Heraf for staten ca. 225 mill. kr.

For de virksomheder, som lovforslaget afskærer fra at benytte investeringsfondsordningen, skal henlæggelser for tidligere indkomstår dog følge de hidtil gældende regler med hensyn til frigivelse